

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 5. Quis terminus magnitudinis & parvitatibus in non
viventibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

instantibus, Ergo divisibile produci poterit in instanti. Rursus, si singulis instantibus productus est calor, Ergo erit infinitus, cum instantia in una hora sint infinita. Si autem non est productus singulis instantibus calor, Ergo in illius productione interceptæ sunt morulae, quod negatur.

RESPONDETUR. Non debere supponi, quod hora constituatur, ex instantibus infinitis; sed quidquid sit de hoc, potest dici non in singulis instantibus produci calorem, ob resistantiam passivam. Illud etiam, quod divisibile, instantaneo produci non possit, habet difficultatem, quia lux habet partes, & tamen per omnes instantaneè producit.

DICES III. Cum Oviedo hic, controversia sexta, puncto 4. numero 22. Posito quod agens per partes aliquotas agit, nullo modo augmentatio accidentaliter potest esse continua, & supponit, quod agens æqualem intensiorem producat in palmo, non prius agit in dimidia priori parte palmi, quam in posteriori, hoc enim ipsum notat ratio agendi per partes aliquotas. Quo supposito, format argumentum. Agens non extendit suam qualitatem per partes proportionales, sed per aliquotas. Ergo si in singulis partibus proportionalibus infinitis, extenderet suam æqualitatem, in singulis illam extenderet per partes aliquotas. Sed partes proportionales sunt infinitæ. Ergo extensio qualitatis fit per partes infinitas aliquotas subiecti. Ergo infinite extenditur.

RESPONDETUR. Hoc argumentum in principiis continuum non ex partibus proportionalibus componente est nullum. Quanquam & hoc supposito non convincit; distingui enim potest consequens. Ergo si in singulis partibus proportionalibus, arithmetice & connumerative extendatur qualitas, sequeretur infinitudo, transeat; transeat inquam, quia nec ipsæ partes proportionales, ponuntur infinitæ actu. Si in singulis partibus proportionalibus, extendat agens qualitatem, hoc sensu, quod scilicet nihil sit, quod illa qualitate affectum non sit, sequeretur infinitudo. Nego propositionem. Addo, argumentum multum probare; quia probaret nec per partes proportionales posse produci qualitatem, cum in illis infinitudinem supponat arguens.

Punctum Difficultatis 5.

Quis terminus magnitudinis & parvitas in non viventibus.

RESERVO I. Magnitudinis nullum esse terminum in non viventibus.

RATIO. Quia non est ratio, cur sine ullo interventu miraculi, non possit magis & magis augeri ignis. Cum adstipuletur experientia, magis & magis illum augeri; experimur autem oppositorum in viventibus.

DICES. Ignis aliaque corpora non viventia exigunt determinatam intensiorem accedentium. Ergo & exigunt determinatam extensionem, ultra quam crescere non possint.

RESPONDETUR I. Quia quando censetur communiter, stare intensiorem in octo gradibus per Ly octo, non intelliguntur certæ aliquæ numerabiles partes, sed intelligitur intensio tanta, quanta capax est subiectum. Quod si nomine intensiorem ut octo intelligitur tota intensio, quanta capax est subiectum, intelligitur tanta, quam major dari non possit; hoc ipso enim non esset tanta, quantum subiectum habere potest. *Hæc responsio*

NON SATISFACIT. Quia datur tamen intensio, quanta major dari non potest, & si daretur major, hoc ipso non esset prior illa tanta, quanta dari potest. Ergo etiam dabitur & summa extensio non viventium, quanta major dari non potest.

RESPONDET II. Arriaga, & recentior Suarez: Quia scilicet intensio recipitur in eadem parte subiecti, quæ habet determinatam capacitatem; extensio autem non recipitur in eadem parte, sed fit cum continuatione partium cum partibus, & nulli repugnat ulterius continuari. *Hæc responsio*

NON SATISFACIT. Quia redit argumentum. Intensio recepta in eadem parte subiecti ultra nominatos gradus, non potest esse major, & subiectum non est capax ulteriorum graduum, & ultimus gradus, quamvis continuatur cum antecedentibus, non potest ulterius continuari cum subsequenibus. Ergo etiam extensio, quæ fit in diversis partibus ultra determinatas partes, non potest esse major, & totum quodcumque non est capax ulteriorum partium; & ultima pars, quantumvis continuatur antecedentibus, non potest ulterius continuari, cum subsequenibus.

Nihilominus hæc disparitas, sic defendi potest: Materia est ejus naturæ, ut quamvis successive in infinitum, alias & alias recipere formas possit, tamen simul, substantiales quidem præsertim totales, nullas admittit formas: nullas item accidentales, quæ habent idem officium, & illo numero differunt. Quod tamen attinet ad illas, quæ diversum habent officium, quamvis plures admittere possit, tamen illa determinat sibi in certa magnitudine, ut experientia ostendit.

dit. Jam autem in magnitudine, hæc ratio non militat, quia magnitudinis tota ratio, pendet à quantitate; quantitas rursus petit materiam, & quia materiæ non habent inter se repugnantiam, quominus uniantur, sit ut magnitudo semper & semper crescere possit. Pro qua fiat parte, etiam experientia.

ASSERO II. *In sententia componente quantitatem ex minimis, determinat sibi etiam non viventia, minimum parvitas.*

RATIO. Quia illa debent habere formam, quæ supponat quantitatem, quantitas autem per nos in minori, quàm sit minimum haberi non potest.

ASSERO III. *In sententia quæ tenet requiri determinatum minimum materia requisitum ad receptionem formæ, tunc si illud minimum sit requisitum ad connaturaliter recipiendam illam formam, illa forma nec Divinitas quidem potest esse in minori.*

RATIO. Quia tunc quod naturaliter fieri non potest, potest fieri Divinitas, ejus concursus Divinitus suppleri potest. Suppono autem materiæ concursus, in eodem genere, suppleri non posse.

DICES. Hæc sententia de minimis est propè Renonistia.

RESPONDETUR. Sententiam de minimis non esse propè Renonisticam, assensum est in physicis Disput. 10. n. 184. & 112. pridem Impressis.

QUÆRES quid sit sentiendum de termino magnitudinis vel parvitas viventium.

ASSERO I. *Dari terminum magnitudinis viventium.* Hoc probat experientia. Nullus enim equus crevit in elephantem nec elephas in turrin, calorque ipse naturalis, qui ratione paulatim deficit, facit ne ulterius & ulterius augmentare possit.

ASSERO II. *Dari terminum parvitas viventium, qui appellari solet minimum parvitas, ad compositionem viventis requisitum.*

RATIO. Quia vivens ad operationes suas, requirit certam organorum dispositionem, adeoque certam quantitatem.

ASSERO III. *Minimum illud ad compositionem viventis requisitum, debet habere plura minima quantitatis, auctori naturæ nota.*

RATIO. Quia si requirit vivens plura organa, & unum organum non sit aliud, non possunt illa plura organa, esse uno v. gr. minimo quantitatis contenta.

De Specie augmentationis per Rarefactionem.

Species aliqua augmentationis, Rarefactio est. *De qua in presenti.*

PRÆMITTO I. *Quid sit Rarefactio.* Aristoteles 4. Physicorum textu 84. innuit, quod rarefactio sit id, quod sub magnis dimensionibus, parum habet materiæ. Densum verò est id, quod sub parvis dimensionibus, multum habet materiæ.

PRÆMITTO II. *In presenti maximam esse difficultatem de modo, quo sit rarefactio in qua difficultate, tres sunt potissimum sententiæ: Prima rarefactionem fieri, eò, quod res accipiat majorem quantitatem. Ita Scotus in 4. distinct. 11. questione 4. Secunda sententia est, quod rarefactio fiat per intromissionem corpusculorum: hanc sententiam tenet Arriaga, Oviedo, recentior Suarez. Pontius autem utramque conjungit disputatione 55. numero 30. Tertia sententia est, quod rarefactio fiat per qualitatem quandam productam, per quam determinatur corpus Quantum, idem omnino, ad occupationem majoris spatii. Eam sententiam tenet Suarez, Hurtadus & alii.*

PRÆMITTO III. *Ad quid debeat attendi in presenti difficultate, & in quo sit punctus illius.* Certum est, quod in rarefactione occupetur majus spatium quàm ante, & in condensatione minus. Si ergo majus spatium occupatur quàm ante, attendendum erit quid fiat, quod una eademque pars, non fiat pluri locata, & cum ante rarefactionem minus spatium occupavit, attendendum erit, qui fiat, quod minus spatii occupando, partes aliquæ non fuerint secum penetratæ, quæ tamen penetratio in rebus quantis, non datur.

Punctum Difficultatis I.

An Rarefactio perficiatur additione novæ quantitatis.

DICENDUM est. *Rarefactionem non debere referri in quantitatem.*

PROBATUR I. Quia illa quantitas, vel eandem materiæ partem, quam jam invenit alia quantitate informatam, extenderet, vel illam partem materiæ extenderet, quæ supponitur nondum extensa. Vel eam partem materiæ, quæ tunc produceretur, vel nullam; nihil horum dici potest. Ergo nec rarefactio referri debet in quantitatem. Minor probatur, quod ad primam partem. Quia illæ duæ quantitates, vel essent ejusdem, vel diversæ rationis. Non ejus.